

دفنوازی

بر اساس حملات کاربرد

تالیف: هادی رضایی

نشر سحر

۱۳۸۴

رضایی، هادی، ۱۳۵۷ -
دف نوازی بر اساس جملات کاربردی / تألیف هادی رضایی.
- مشهد: سحوری، ۱۳۸۴.
۵۲ ص.: مصور.

ISBN: 964-7377-13-04

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. دف نوازی - آموزش. ۲. دف - پارتیسیون. الف. عنوان.

۷۸۹ / ۶۷

MT ۷۲۵ / ۵۷ ۶۵

۱۷۵۸۷ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

نشر سحوری - مشهد - خیابان جنت غربی - پلاک ۲۰۰ - تلفن: ۲۲۲۹۹۰۵

نام کتاب: دف نوازی بر اساس جملات کاربردی ۱

مؤلف: هادی رضایی

ناشر: نشر سحوری - چاپ اول - ۱۳۸۴

حروف چینی، صفحه آرایی و نت نویسی: هادی رضایی

چاپ: سروش

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

طرح جلد: هادی رضایی - محسن مشایخی

عکاس: مجید بندار مقدم

طراح لوگو: حمید صوفی

قیمت: ۱۵۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۷۳۷۷-۱۳-۴

مرکز پخش: فروشگاه موسیقی هیوا

نشانی: مشهد - مجتمع تجاری زیست خاور - طبقه منهای دو - واحد ۱۰۳۷ - تلفن: ۸۵۱۲۳۹۱ - ۰۵۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم

ما با توایم و با تونه ایم اینت بوالعجب در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر دریم

پیش گفتار

... بهتر آن دیدم که بدون داستان پردازیهای مرسوم، به اصل مطلب بپردازم و اینکه اصلاً چه شد دست به تحریر این ورقها زدم. بنظر میرسد نگارش کتابی با عنوان اولیه "دف نوازی" هم برای صاحب نظران و هم برای مشتاقان فراگیری این ساز، عنوان تکراری و خسته کننده ای باشد. چرا که در طول سالیان اخیر، کتابهای گوناگونی تحت این عنوان و یا مشابه آن انتشار یافته و در معرض استفاده هنرجویان و مهمتر از آن قضاوت ارباب فن قرار گرفته است. اما اگر عمیقتر و ژرفتر به عنوان ثانویه کتاب (بر اساس جملات کاربردی) و محتویات آن نظر بیافکنید، خواهید دید این کتاب، یک تفاوت عمده با سایر کتابهای همنام خود دارد و آن تفاوت مرا بر این داشت تا دست به نگارش چنین کتابی بزنم. واقعیت اینست در طول هفت سال تدریس مستمر این ساز، از زمانی که یادم می آید، همواره با مشکل بغرنجی با عنوان دلسردی هنرجویان در ابتدا یا اواسط کار و در نتیجه یأس آنان از توانائی فراگیری دف روبرو بوده ام و جالب اینجاست که این مسأله تنها محدود به من بعنوان یک معلم نمی شد، بلکه سایر دوستان همکار نیز، کم و بیش با این مشکل مواجه بوده اند. البته ناگفته نماند سرسختانه بر این باور مصمم که قرار نیست هر آنکس که وارد کلاس موسیقی میشود، نوازنده بیرون برود. اما با این وجود و با توجه به رسالت بزرگی که در قبال اعتماد هنرجو به خویش احساس می کردم، به فکر افتادم که اصلاً دلیل این دلسردی چیست و چه راهکاری را میتوان برای مقابله با این معضل ارائه داد تا هنرجویی که با اشتیاق و ذوق فراوان به این ساز از ما استمداد می جوید، در نوع خود تا حدی به اهداف خویش رسیده و بتواند با این هنر آسمانی، جان خویش و مخاطبش را از این لذت روحانی سیراب نماید. بدیهی ست هنگامیکه هنرجوی مبتدی بتواند در همان جلسات آغازین، در قالب ضربات ساده اولیه، دست به اجرای جملاتی بزند که اساس بهترین، غنی ترین و زیباترین رنمها را تشکیل می دهند، اولاً ناخود آگاه خویش را در معرض یک اثر و قطعه هر چند ساده موسیقی باز یافته و ثانیاً سعی می کند ضمن اجرای درست و شخصیت بخشیدن به این جمله، احساس خود را نیز در نواختن آن دخیل نماید. حال سؤال من اینست که بغیر از درگیر نمودن احساس هنرجو با یک تمرین ساده و در عین حال آموزنده، چه چیز می تواند انگیزه وی را برای تداوم راهی که برای خویش ترسیم نموده، بیشتر و بیشتر کند؟

... و اما ویژگیهای خاصی که در حین تدوین این مجموعه مد نظر داشته ام :

۱ - پایبندی به اصول کلاسه بندی آموزشی

۲ - استفاده از یکسری ریتمهای خاص که تا کنون برای دف استفاده نشده یا اگر شده ، بخوبی پرورده نشده است . از جمله ریتمهای نواحی و ملل مختلف که در قالب سازهای کوبه ای دیگر دنیا تجلی پیدا کرده اند .

۳ - شکل خاص گزینش و چینش ضربات راست و چپ که در نگاه اول غیر مرسوم بنظر میرسد اما حس و حالی کاملاً متفاوت را القاء می کنند .

۴ - پرهیز از بیان تمرینها و مطالبی که بیشتر هنرجو را دچار سردرگمی و یا کسالت می کنند و مباحثی که احیاناً در کتب دیگر مورد بررسی در خوری قرار گرفته اند . (از جمله توضیح در مورد ساختار و تاریخچه دف)

... با همه این احوال بر خود فرض می دانم که از تلاش بی شائبه زعمای قوم ، چه آنانی که با پنجه های معجزه آسا و یا بقول مولانا آهنین خویش به این خشک سیم و خشک چوب و خشک پوست روح ربانی دمیده و خلقی را واله و حیران نمودند و چه آنانی که با نگرشی نوین به این ساز ، چه در زمینه ساخت دف ، چه در زمینه خلق آثار ماندگار موسیقی ، چه در تعریف و تبیین آنسامبل های خاص گروه نوازی کوبه ای و چه در تدوین و تألیف شیوه های به روز آموزشی ، خدمت گسترده ای را به جامعه موسیقی ارزانی داشته اند ، متواضعانه قدردانی نمایم .

در این میان نقش استاد بزرگوار ، جناب آقای مسعود حبیبی در تک تک زمینه های مذکور شایان توجه و غیر قابل انکار است و چه بسا اگر همت بلند این بزرگمرد نبود ، حتی حقیر نیز در مرحله ای از سیر کاوشگرانه خویش به سوی شناخت ناشناخته های این راه ، از تکاپو باز می ایستادم . و حتی شاید کتاب حاضر نیز شکل نمی گرفت . چرا که شخصاً معتقدم کتابی که هم اکنون پیش روی شماست ، ثمره تعالیم ، راهنماییها و سعه صدر ایشان می باشد . و اینکه اصلاً شیوه نت نگاری و رعایت اصول فنی اعم از علائم نوانس ، خطوط حامل چهارتایی و یکسری تعاریف اولیه ، نیز در این کتاب ، وامدار سری کتب شیوه نوین دف نوازی نوشته آقای مسعود حبیبی میباشد . به هر تقدیر ضمن اینکه همواره بر دستان هنرمند ایشان و سایر اساتید و ارباب حقیقی موسیقی این کهن بوم بوسه می زنم ، امیدوارم این جسارت تألیف را بر من کریمانه ببخشایند و کما فی السابق حقیر را از رهنمودها و انتقادات خویش بهره مند سازند .

در خاتمه لازم میدانم از جناب آقای حسن قاسمی (مدیریت محترم نشر سحوری) ، دوست ارجمندم جناب آقای مجید بندان مقدم (عکاس این مجموعه) ، آقای محسن مشایخی (طراح جلد) ، آقای احسان ابراهیمی بخاطر راهنماییهای بیدریغ در زمینه استفاده از نرم افزارهای مرتبط موجود ، جناب آقای داریوش اسحاقی که حق استادی برگردن من دارند ، جناب استاد محمد حقگو و تمام دوستان و یارانی که مرا در به منزل رساندن این ایده ، تنها و یکه رها نکردند ، خالصانه تشکر کنم .

کمترین خانواده موسیقی

هادی رضایی

تیرماه ۱۳۸۴